

MANAGEMENTUL PACIENȚILOR CU DEMENTĂ VASCULARĂ

Valeria Toporeț

Conducător științific: Ghenadie Cărașu

Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Demența vasculară este o boală neurodegenerativă, cu disfuncție cognitivă atribuită factorilor cerebrovasculari. În prezent, este al doilea cel mai frecvent tip de demență la adulții în vârstă (după boala Alzheimer). Ele pot apărea din cauza evenimentelor acute, de exemplu – accident vascular cerebral sau din cauza leziunilor cerebrovasculare lent progresive. Etiologia de bază a demenței vasculare nu a fost complet elucidată, ceea ce limitează gestionarea acesteia. **Scopul studiului.** Studiu de eficacitate și evaluare a importanței managementului demenței vasculare. **Material și metode.** O analiză de sinteză a publicațiilor internaționale din ultimii 10 ani și a literaturii de specialitate a fost realizată folosind bazele de date Pub Med, Google Academic, Medline, rețeaua ResearchGATE, MedScape. **Rezultate.** S-a demonstrat că tratamentul cu inhibitori de colinesterază ameliorează simptomatic tulburările cognitive și mentale. Unii cercetători au argumentat ineficacitatea utilizării antipsihoticelor în controlul psihozei în demență, prezentând și un risc crescut de efecte adverse. Cele mai eficiente tratamente bazate pe dovezi au fost donepezil și galantamina. Performanța Memantinei a fost confirmată ca tratament alternativ în formele moderate și severe, fiind un antagonist al receptorilor N-metil-D-aspartat, are o acțiune stabilizatoare în transmiterea semnalelor nervoase și îmbunătățirea memoriei. De asemenea, un studiu efectuat pe 16 pacienți cu demență vasculară a arătat unele beneficii ale rivastigminei asupra funcției executive și comportamentului. Un alt tratament folosit este Nicergolina - are o multitudine de efecte care includ acțiuni asupra neurotransmițătorilor precum acetilcolina, noradrenalina și dopamina, și asupra cascadelor de semnalizare intracelulară. Terapiile de scădere a tensiunii arteriale și acidul folic sunt, de asemenea, utilizate ca tratament patogenetic în demența vasculară. **Concluzii.** În prezent, nu există un tratament specific pentru demența vasculară, dar tratamentul este orientat patogenetic și simptomatic, cu evaluarea severității, în funcție de scorurile prezentate de testele cognitive. Detectarea precoce a bolii reduce riscul de complicații și oferă un prognostic mai favorabil cu îmbunătățirea calității vieții. **Cuvinte-cheie:** Demență vasculară, management, tratament, inhibitori de colinesterază.

MANAGEMENT OF PATIENTS WITH VASCULAR DEMENTIA

Valeria Toporeț

Scientific adviser: Ghenadie Cărașu

Department of Mental Health, Medical Psychology and Psychotherapy, Nicolae Testemițanu University

Background Vascular dementia is a neurodegenerative disease, with cognitive dysfunction attributable to cerebrovascular factors. At present, it is the second most frequently occurring type of dementia in older adults (after Alzheimer's disease). They can occur due to acute events, for example – stroke and due to slowly progressive cerebrovascular damage. The underlying etiology of vascular dementia has not been completely elucidated, which limits its management. **Objective of the study.** Efficacy study and assessment of the importance of management of vascular dementia. **Material and methods.** A synthesis analysis of international publications from the last 10 years and specialized literature was performed using Pub Med, Google Academic, Medline, ResearchGate network, Medscape databases. **Results.** It has been shown that treatment with cholinesterase inhibitors symptomatically alleviates cognitive and mental disorders. Some researchers have argued the ineffectiveness of the use of antipsychotics in controlling psychosis in dementia, also presenting an increased risk of adverse effects. The most effective, evidence-based treatments were donepezil and galantamine. The performance of Memantine has been confirmed as an alternative treatment in moderate and severe forms, being an antagonist of N-methyl-D-aspartate receptors, it has a stabilizing action in the transmission of nerve signals and improving memory. Also, one study conducted on 16 patients with vascular dementia showed some benefits of rivastigmine on executive function and behavior. Another used treatment is Nicergoline, it has a multitude of effects that include actions on neurotransmitters such as acetylcholine, noradrenaline and dopamine, and intracellular signaling cascades. Blood pressure-lowering therapies and Folic acid are also used as pathogenetic treatment. **Conclusion.** Currently, there is no specific cure for vascular dementia, but the treatment is pathogenetically and symptomatically oriented, with the assessment of severity, according to the scores presented by the cognitive tests. Early detection of the disease reduces the risk of complications and provides a more favorable prognosis with improved quality of life. **Keywords:** Vascular Dementia, management, treatment, cholinesterase inhibitors.